

SZECESSZIÓ EURÓPÁBAN
OSZTRÁK - MAGYAR MONARCHIA
AUSZTRIA

Internetes források alapján összeállította
Dittrichné Vajtai Zsuzsánna

A **szecesszió** kivonulást, elkülönülést jelent, utalva arra, hogy 1897-ben Bécsben negyvenkilenc művész kivonult a városi művészeti központból, hogy új művészetet teremtsen. A századforduló jellegzetes képző- és iparművészeti, valamint irodalmi irányzata, stílusként nehezen értelmezhető, historizmus- és eklektikaellenes mozgalom, ami minden országban másként nyilvánult meg. Sokáig a 19. század összekuszálódott végének vagy a 20. század tisztázatlan kezdetének tekintették. Önálló értékeire az 1970-es évektől figyeltek föl. Felmerült többek között az az értelmezési lehetőség, hogy a szecesszió az avantgárd legkorábbi fázisa.

A szecesszió művészei Ausztriában:

Építészek:

Otto Wagner (1841-1918): a bécsi szecesszió vezető építésmestere, kiemelkedő épületei Bécsben a Majolikahaus, az Ankerhaus és a Wiener Stadtbahn 30 megállóhelye, köztük a Karlsplatz Pavilonjai.

Joseph Hoffmann (1870-1956): a Stocklet Palota és a Kapfenbergi Színház elkészítője.

Adolf Loos: a bécsi Steinerhaus építője.

J. M. Olbrich: "Sezession" épülete

Neves festő:

Gustav Klimt (1862-1918), osztrák festő, a Vereinigung bildender Künstler Österreichs Sezession nevű egyesület alapítója

(forrás: <http://hu.wikipedia.org/wiki/Szecesszi%C3%B3>)

Sezession - palota - Bécs

/kép forrása: hu.wikipedia.org/wiki/Szeccesszi%C3%B3s_h%C3%A1z_%28B%C3%A9cs%29/

/kép forrása: .wikipedia.org/wiki/Wiener_Secessionsgeb%C3%A4ude

A bécsi szeccesszió kiállítóterme, a köznyelvben egyszerűen csak *Secession*. Joseph Maria Olbrich tervei alapján készült 1897-1898 között mint a kortárművészet kiállítóterme. (Ezt a funkciót máig is ellátja.) Az osztrák szeccesszió egyik legkiemelkedőbb képviselője. A zömök és egyszerű épület tetejét aranyozott „lombkupola” díszíti, amely a művészet és a természet egymáshoz hasonló kibontakozását szimbolizálja. Az épület költségét a *Secession Művészegyesület* tagjai teremtték elő, Bécs városa ingyen

biztosította a telket az építkezéshez. A kupola alatt aranyozott betűkkel olvasható a szecesszió mottója, amely a magyarországi születésű Hevesi Lajos tollából származik; *Der Zeit ihre Kunst, der Kunst ihre Freiheit* ([Legyen meg minden] korszaknak a művészete, a művészetnek a szabadsága)

/forrás: [http://hu.wikipedia.org/wiki/Szecesszi%C3%B3s_h%C3%A1z_\(B%C3%A9cs\)](http://hu.wikipedia.org/wiki/Szecesszi%C3%B3s_h%C3%A1z_(B%C3%A9cs))

1897 áprilisában a Gustav Klimt, Kolo Moser, Josef Hoffmann és Joseph Maria Olbrich körül kialakult művészcsoporthoz tartoztak a kor művészeti irányzataival és hagyományaival. Ezzel megszületett a bécsi szecesszió – az „Art Nouveau” világhírű bécsi verziója.

<http://www.austria.info/hu/muveszet-es-kultura/szecesszio-haza-1263143.html/>

Három bagoly az oldalfalon – alkotójuk Koloman Moser

Váza lábai teknőcöket ábrázolnak. Két váza a bejárat oldalán.
A vázák készítője Robert Oerley

Bejárat. Két oldalt gyíkok a gorgonok alatt
A bronz kapu alkotója Georg Klimt, Oskar Klimt testvére.

A bronz bejárat kapu feletti gorgonok alkotója Othmar Schimkowitz.

50 Euro cent – darab az épület hátsó falán

Az épület oldalnézetben

Az épület jobb oldalán áll Arthur Strasser 1899-ben készített bronzszobra, amely Marcus Antonyus hadvezért ábrázolja oroszlánokkal vezetett kocsin. /népszerűen nevezik „oroszlános fiákkernek”. Eredetileg a párizsi világkiállításra készült 1900-ban.

/forrás: http://de.wikipedia.org/wiki/Wiener_Secessionsgeb%C3%A4ude

Vázák a bejárat két oldalán

/forrás: <http://larinne.blogspot.hu/2012/07/photo-diary-becs.html/>

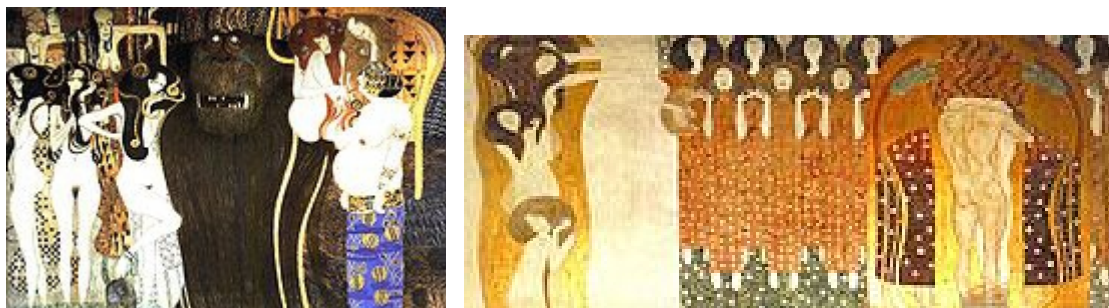
Az épület oldala

/forrás:

http://vojazs.blog.hu/2011/02/01/utinaplo_hosszu_hetvege_ausztriaban_2_resz/

A Szecessziós – ház csarnokában látható Gustav Klint képsorozata, melyre Ludwig van Beethoven zenéi ihlették.

/forrás: <http://de.wikipedia.org/wiki/Beethovenfries>

Negyedik kép Beethoven „Örömóda” a paradicsomi angyalok kara,
 „Lángolj fel a lelkünkben szép

égi szikra, szent öröm.” „Vedd csókom egész világ.”

/A Wiener Sezession XIV. kiállításának katalógusából , Bécs 1902./

A kép stukkó alapon kazein festék, secco, aranyozott gipsz, színes drágakövek,
 Gyöngyházlapok, szén, pasztell és grafit, 216x1378 cm.

/forrás – idézet: G.Fahr-Becker – Szecesszió c.könyvéből/

A Sezession – palota aranyozott babérleveles kupolája

Az épületen tábla emlékeztet a tervezőre és az építés évére.

/forrás: <http://wikimapia.org/530824/hu/Szeccesszi%C3%B3s-h%C3%A1z/>

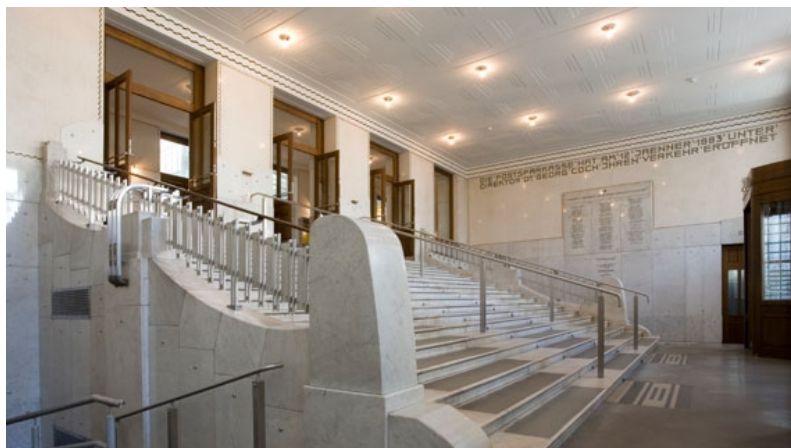
Otto Wagner /Otto Koloman Wagner/ Bécs egyik legjelentősebb építésze és városformálója. Számos Bécsen belül és kívül található épület emlékeztet az új építészeti funkcionalitás atyjára. /Édesapja a magyar udvari kancellária jegyzője volt./

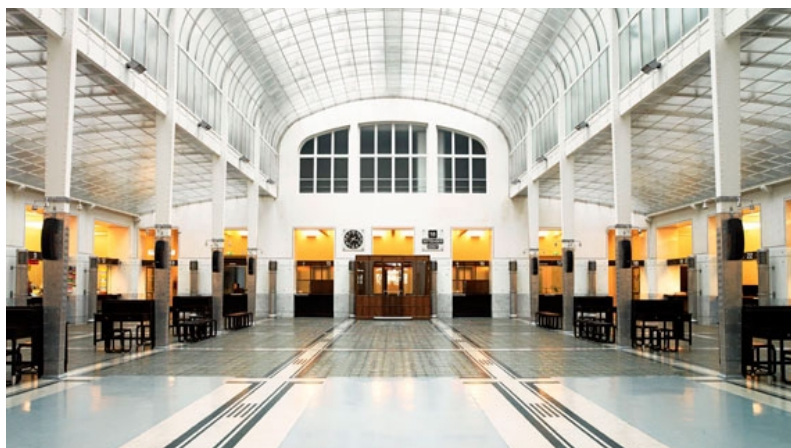
/forrás: <http://www.mycentrope.com/hu/home/1266/otto-wagner-epitesz-nyomaban-becsben/>

Néhány általa tervezett épület:

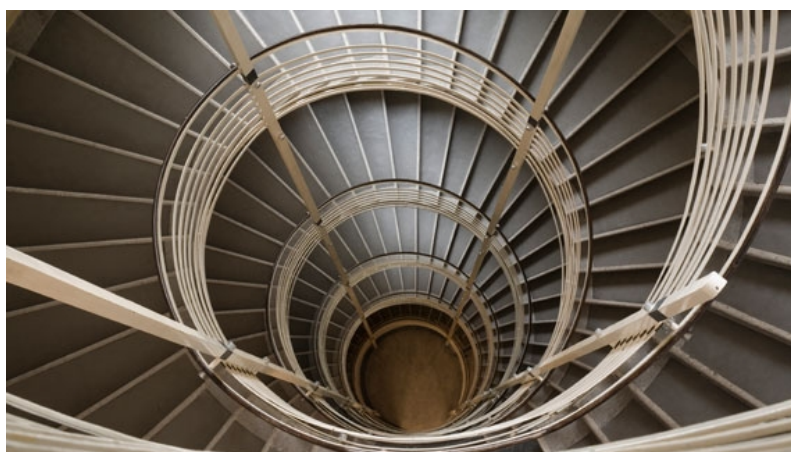
Osztrák Postatakarékpénztár

Nagy pénztárterem, lent – kis pénztárterem

Lépcsőház

Tervrajz részlet

Majolika – ház Bécs, VI. Linke Wienzeile 40.

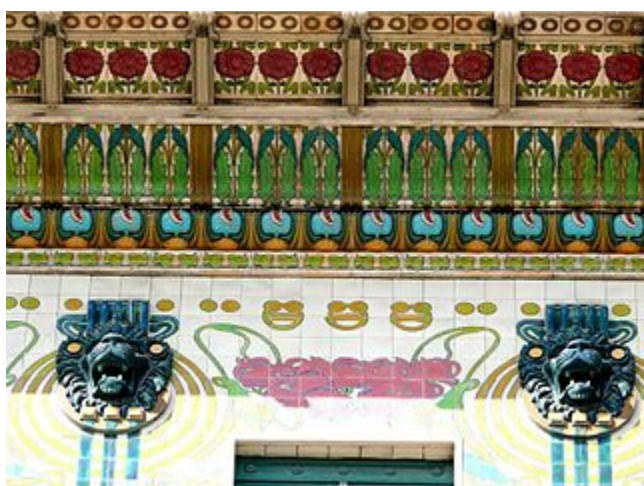
/forrás: <http://wikimapia.org/16723591/hu/Majolika-h%C3%A1z-Majolikahaus/>

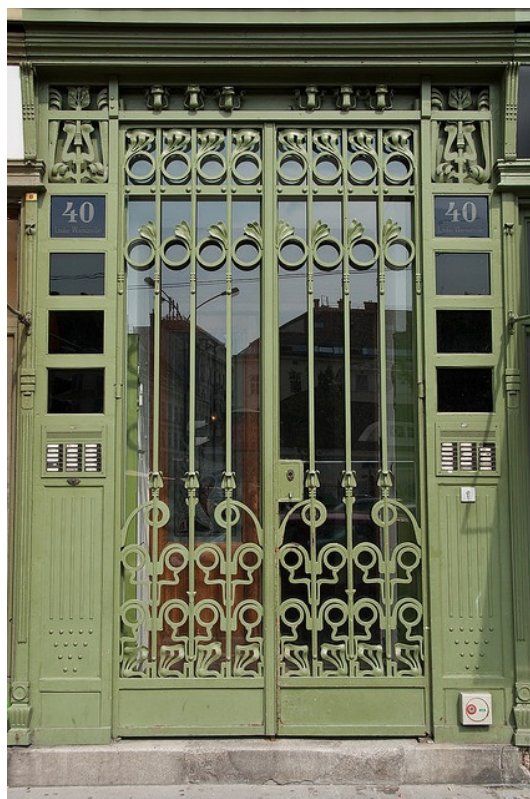

/forrás:

http://www.irodalmiradio.hu/femis/muveszetek/4muveszek/w_menu/wagnero/04wagner.htm/

Tető alatti díszítés

Bejárati kapu

vienesa-1897/

/fenti 2. kép forrása:

<http://pinterest.com/Amagosa/sezessionsstil->

Lépcsőház

A lift-ház rácsos ajtaja

Liftszekrény

Lift beállítása a karral, az egyes emeletek számozásával

Lakásbejáratok

Lépcsőház – liftakna

Ablakok

Fali és ajtó díszek

Lépcsőkorlát

Lépcsőház

Otto Wagnertől származnak a következő mondások:

„Művészet és szerelem nélkül nincs élet.”,

„Ami nem praktikus, az szép sem lehet”

Célja az volt, hogy az építészetet megszabadítsa a régihez való rögzüléstől és az új kornak megfelelő kifejezőeszközökhöz juttassa.

Egyes művészettörténeti vélemények szerint ennek az épületnek a mintájára alkották meg Vágóék a Visegrádi utca 17-et Budapesten.

/forrás:

http://mienkahaz.blog.hu/2012/10/26/_muveszet_es_szerelem_nelkul_nincs_elet/

/A Visegrádi utca 17. megtekinthető „Szecesszió Budapesten”c. összeállításomban :

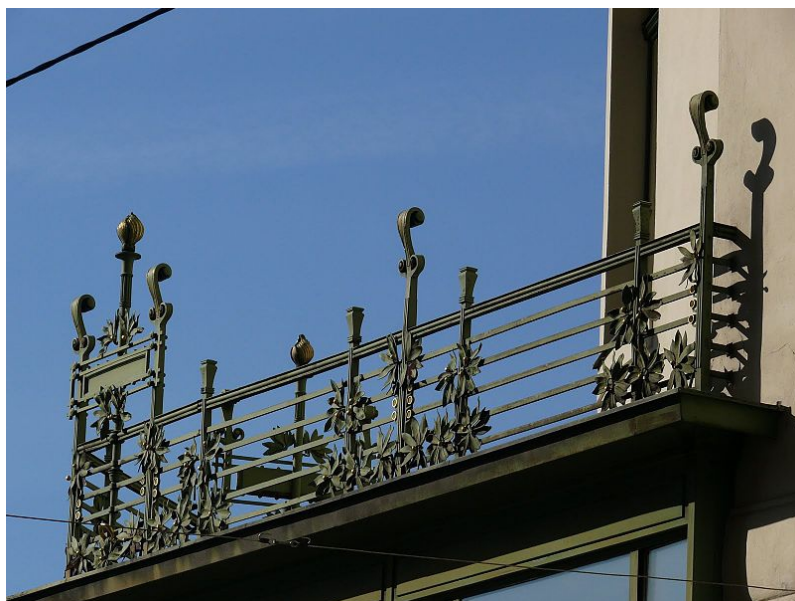
<http://mek.oszk.hu/11400/11484/11484.pdf>

Bérház – Bécs VI. Linke Wienzeile 38.

Az épület 1. emeleti sarok ablakának felirata: „Az élet szép ! „

1. emelet körüli rácsozat

A fehér házon az aranyozott ornamentika Koloman Moser munkája.

Pálmaágak

Itt szintén a babérlevél motívumot láthatjuk, mint a Sezession – Haus-
aranykupoláján. /magán megj./

A virág ornamentika és a „Ruferin” /hívó-hölgy/ alkotója Othmar Schimkowitz

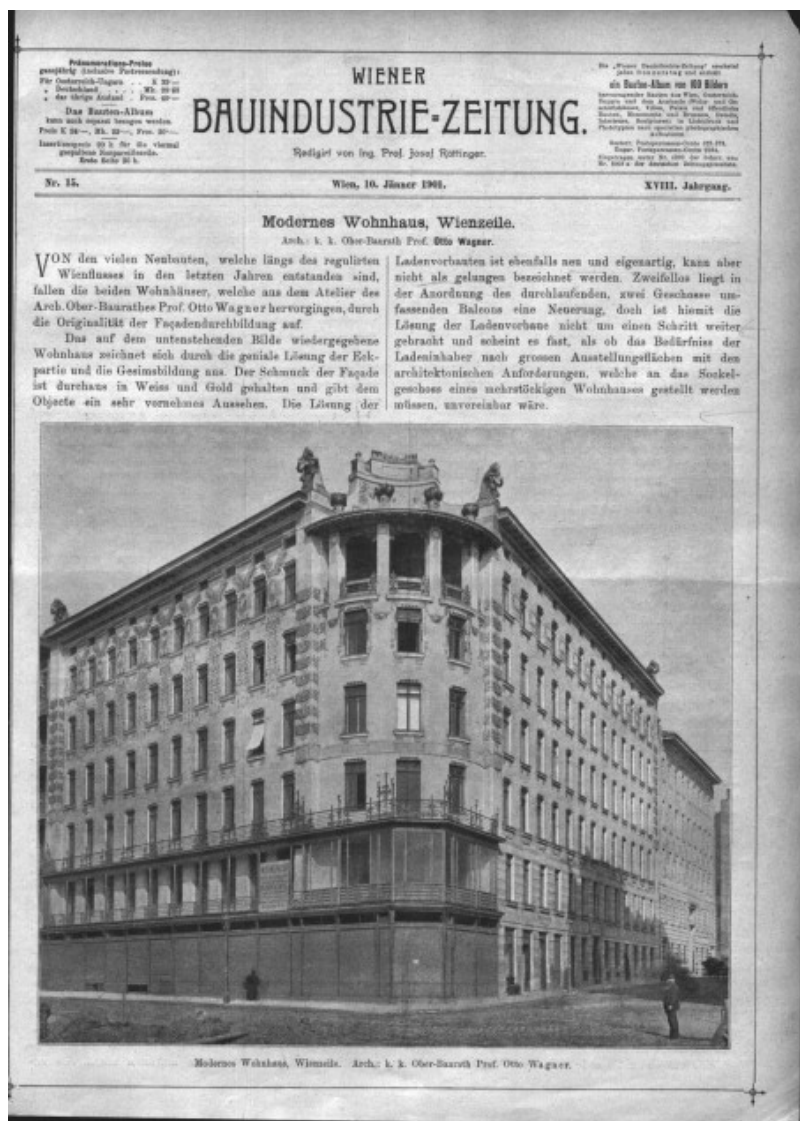

Oldalbejárat – Jozef Plecnik alkotása

Az ablakok felső két oldalán és az ablakok alatt szintén aranyozott babérlevél motívumok láthatók.

/forrás: http://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Linke_Wienzeile_38/

Újságcikk – Wiener Bauindustrie-Zeitung – 1901-ből
Modern lakóház, Wienzeile

Wienzeile 38. és 40. házak, valamint a következő /lásd.lejjebb/ 1898-1899.között épültek.

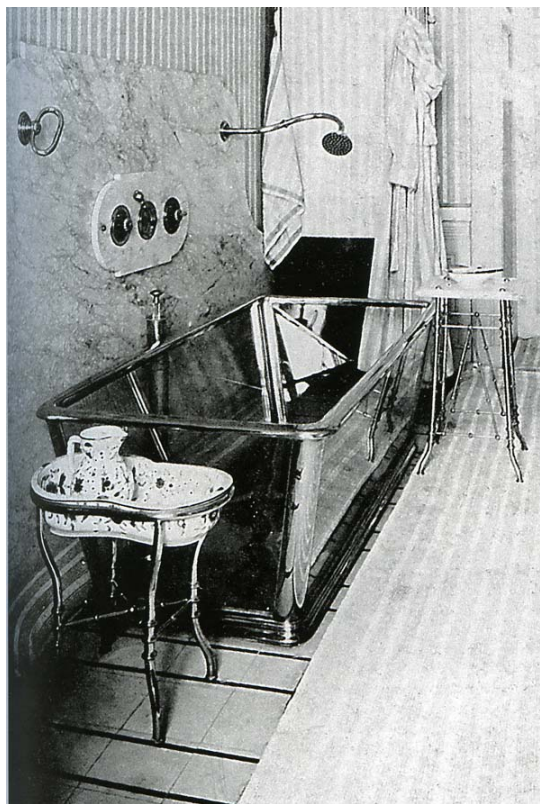
/forrás: http://de.wikipedia.org/wiki/Datei:Wienzeilenh%C3%A4user_von_Otto_Wagner.jpg/

Bérház – Bécs – K stlergasse 3 / a Wienzeile 38 sz. sarokh z ut n/

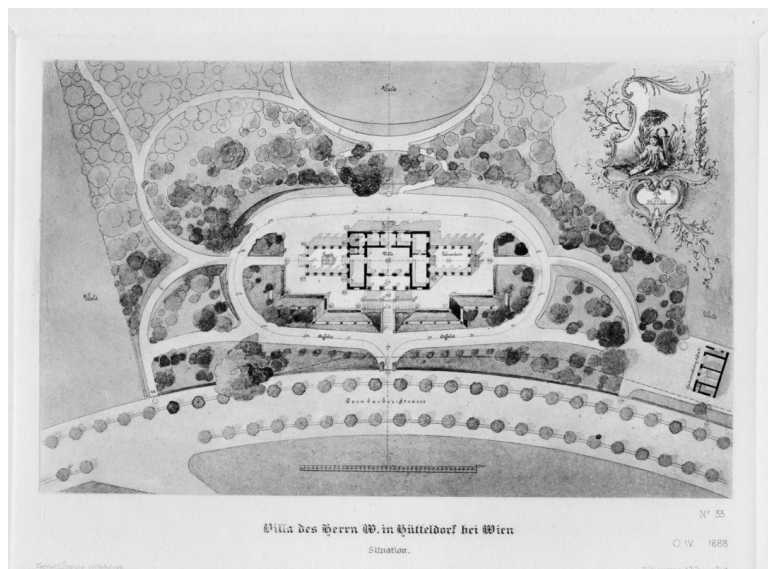
/forrás: http://commons.wikimedia.org/wiki/Category:K stlergasse_3/

Ebben a házban volt Otto Wagner és családja apartmanja, ahová üvegkádát tervezett

/forrás: http://dip.mak.at/detail_product.php?object_id=6399/

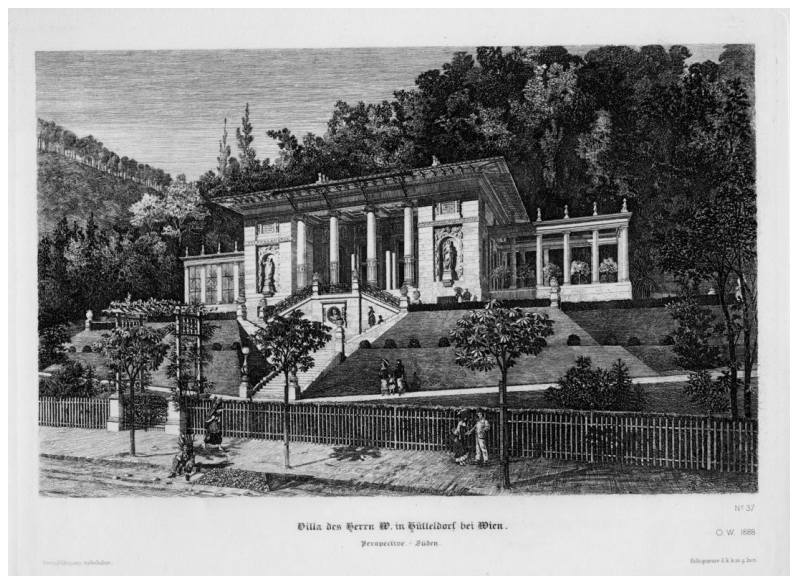
Villa Wagner I., - Bécs, Hüttelbergstrasse 26.

A villa alaprajza a kerttel, Otto Wagner rajza

O. Wagner rajza a villáról

Villa rajza az utca felől

Ebédő

Szalon

/forrás: <http://amshistorica.unibo.it/160/>

Az Otto Wagner Villa I. más néven a "Ben-Tiber-Villa", vagy a "Fuchs-Villa" épült 1886 és 1888. között, késő historikus stílusban, néhány szecessziós jeggyel. A feljártnál ion oszlopok, Az oldalsó szárnyak üveg homlokzata dór oszlopokkal.

Otto Wagner eredetileg nyári rezidenciának tervezte maga és családja részére. de 1895-től tartósan ott éltek. Ebben az évben, a déli szárnyat (eredetileg a üvegház) átalakították egy nappalira. A 1911-ben, amikor a gyerekek felnőttek Wagner úgy döntött, hogy egy kisebb villát építtet a szomszédos telken, és eladta az Otto Wagner Villa I-et Ben Tibernek, egy kabaré színház vezetőjének.

A második világháború után Ben Tiber színháza tönkrement és a Ben Tiberis Villa 1963-ban olyan rossz állapotban volt, hogy a tulajdonos úgy döntött lerombolja. Ez nem történt meg, 1972-ben a fantasztikus realista festő, Ernst Fuchs vásárolta meg az épületet, és felújította. Eredetileg, Ernst Fuchs műhelye volt és ott is élt. Később elköltözött és 1988-ban (a villa 100. évfordulójára),

elkészült egy privát múzeum Ernst Fuchs munkája bemutatására ("Privatmuseum Ernst Fuchs").

/forrás: <http://www.tourmycountry.com/austria/otto-wagner-villa.htm/>

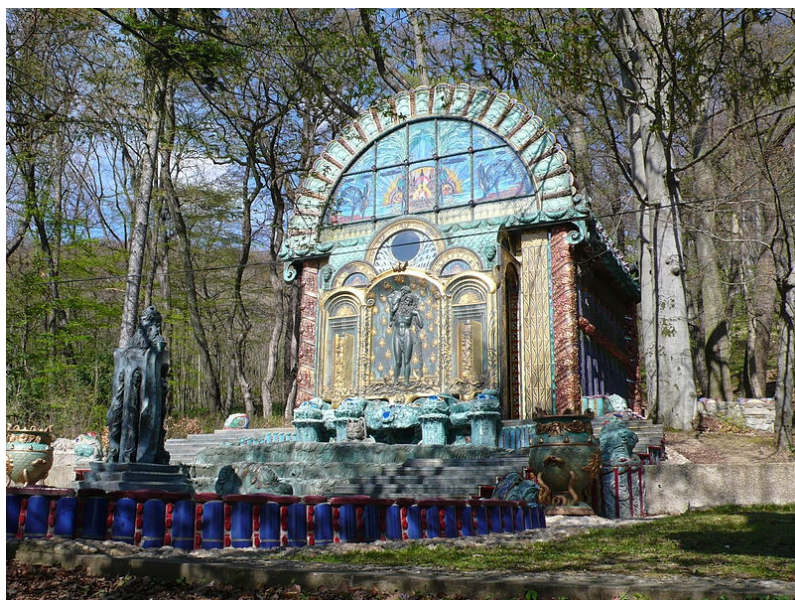
A villa ma – Ernst Fuchs villa – Ernst Fuchs Múzeum

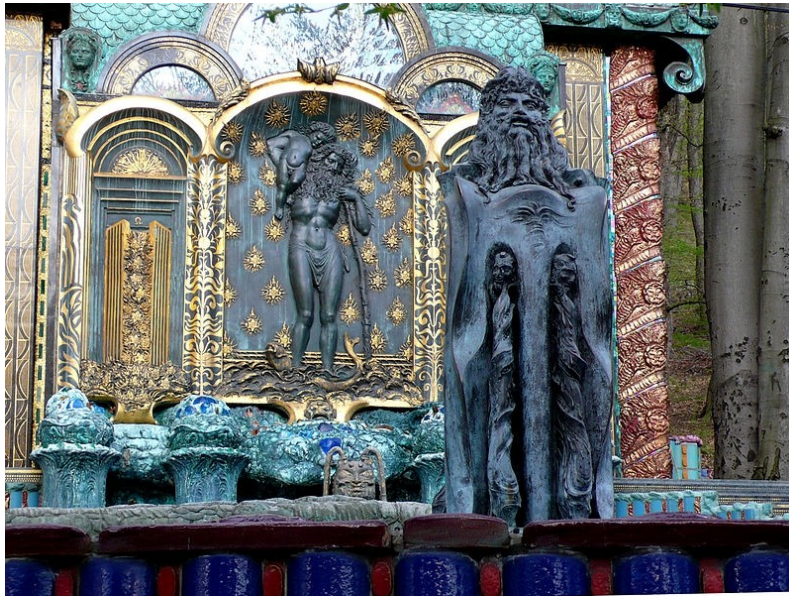

Ernst Fuchs tervezte szobor fémből

/forrás: /forrás: http://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Villa_Wagner_I/

Ernst Fuchs tervezte „Nymphaeum Omega” szökőkút bronzból

/forrás: http://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Villa_Wagner_I/

Villa Wagner II., – Bécs, Hüttelbergstrasse 28.

Az ajtó feletti mozaik Perseus és Gorgon feje, valamint az ablakok oldalán lévő mozaikok

Kolo Moser tervezése és a Wiener Werkstaette - Leopold Forstner munkája.

/forrás: <http://www.la-belle-epoque.de/wien/wagner1d.htm/>

Az Otto Wagner Villa II. 1912-ben készült késő szecessziós stílusban. Az alapok acél és beton, aszimmetrikus a homlokzata, sok szűk, de nagy ablakokkal. A bejárati ajtó feletti üveg mozaik Kolo Moser tervezése.

Az épületet feleségének tervezte, aki 20 évvel fiatalabb volt nála és halála után ebben a házban éljen. Tragikus, hogy felesége ő előtt halt meg három évvel 1915-ben, így Wagner élt itt még 1918-ig.

/forrás: <http://www.tourmycountry.com/austria/otto-wagner-villa.htm/>

Bérház – Bécs, Döblergasse 4.

Felirat a táblán: Ebben a házban élt, dolgozott és meghalt
a nagy építőművész OTTO WAGNER
1912-1918

/forrás: http://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Otto_Wagner/

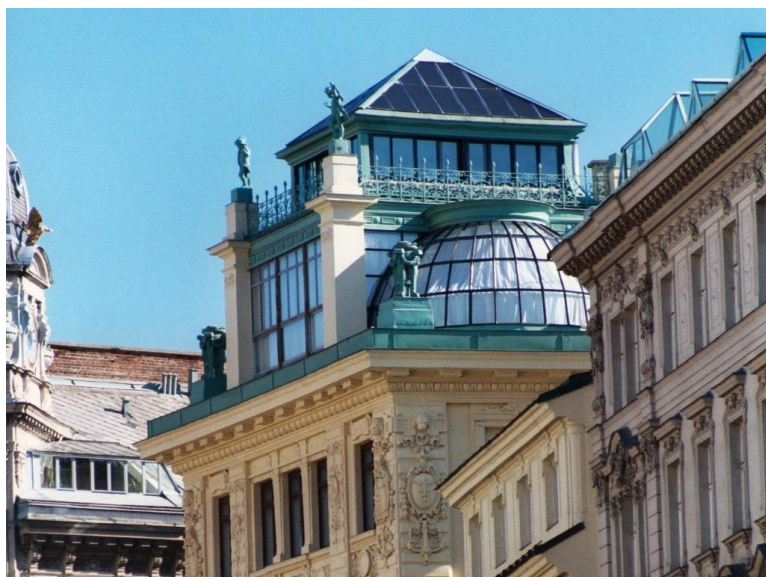
Ankerhof - Bécs – Graben 10.

Tervezte 1895-ben

/forrás:

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Otto_Wagner,_1895,_A1010_Wien,_Graben_10,_Ankerhof.jpg/

/forrás:

http://www.geocities.ws/azaitothred/arhi_files/OTTOWAGNER_files/ankerhaus2.jpg/

Grabenhof – Bécs Graben 14-15.

Grabenhof ca. 1890-ben

/forrás: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Grabenhof_Otto_Wagner.JPG/

Hoyos Palota - Szerb követség - Bécs - Rennweg

Homlokzat részlet

Homlokzati dísz

/forrás: http://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Palais_Hoyos_%28Rennweg%29/

Columbia Nagykövetsége – Bécs Stadiongasse 6-8.

Homlokzatrészlet

Allegórikus figurák a homlokzaton

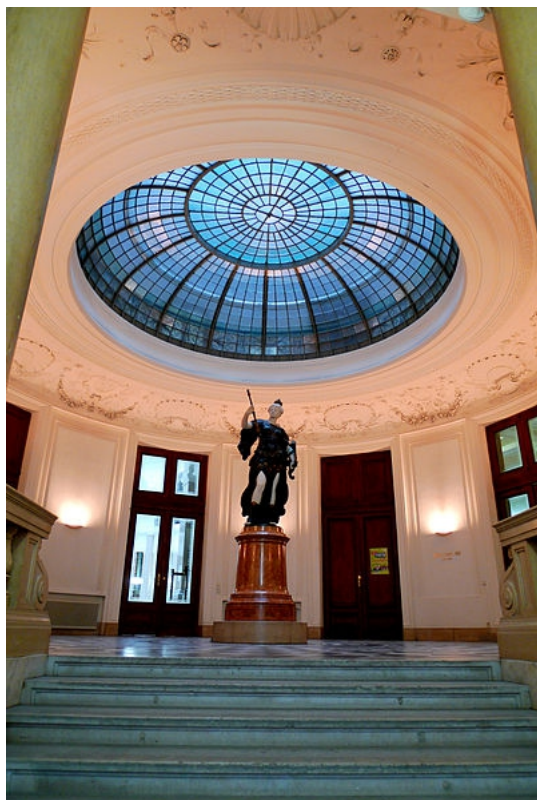
Bejárat kapu

/forrás: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Stadiongasse_09.JPG/

Otto Wagner Laenderbank - Bécs, Hohenstaufengasse 3.

Felirat a kapu két oldalán - balra ANNO, jobbra 1884.

Bejárati hall

Kasszaterem

/forrás:

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Otto_Wagner_Hohenstaufengasse_3_Kassenzaal_Panorama.JPG/

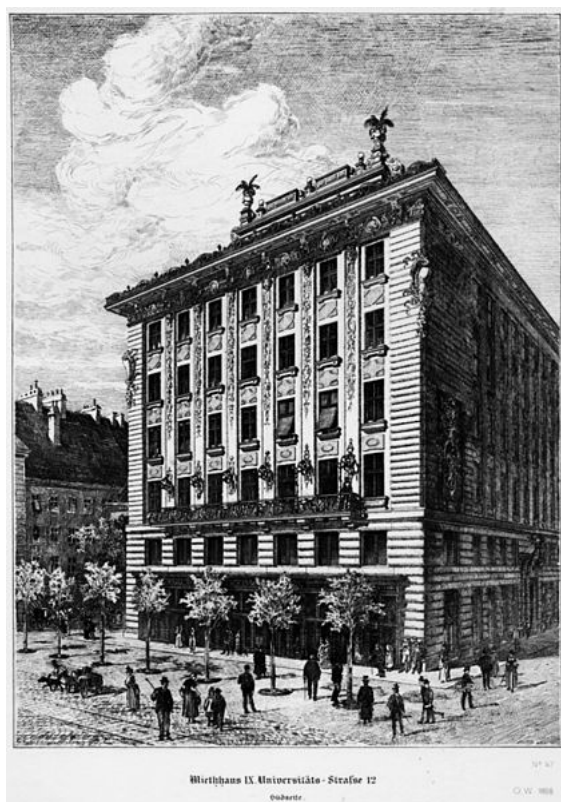
Bérház – Bécs, Neustiftgasse 40.

Épült 1909 – 1912. között

/ forrás: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Otto_Wagner,_1909-1912,_A1070_Wien,_Neustiftgasse_40,_p4.jpg/

Hosentraegerhaus /Nadrágtartó ház, valószínű a keskeny épületforma miatt/ –
Bécs, Garnisongasse 1 - Universitaetsstrasse 12b.

Régi képen 1905.

/itt az épület oldalsó részén látni milyen keskeny/ /magán megj./

Az épületet Otto Wagner 1888-ban tervezte.

/forrás: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Hosentr%C3%A4gerhaus_3.JPG/

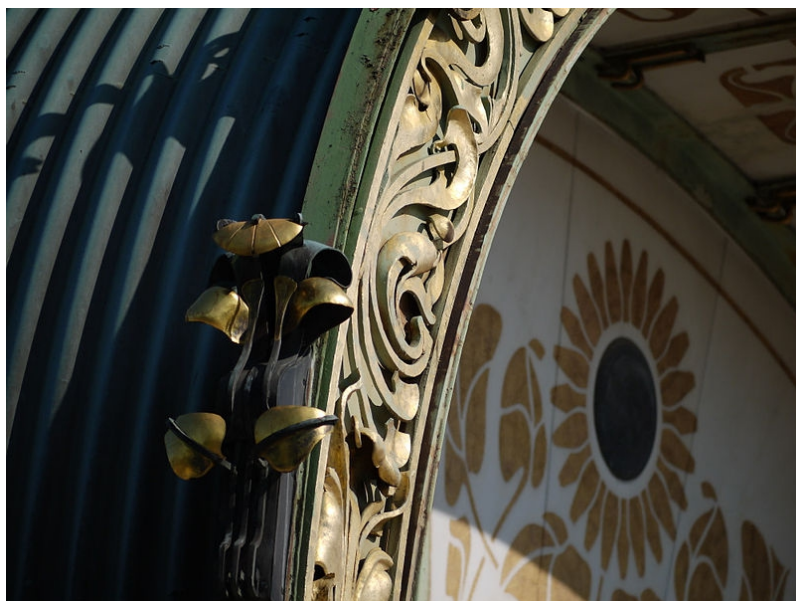
Lupus Pavillon - Wilhelminenspital – Bécs, Montlearstrasse 37.

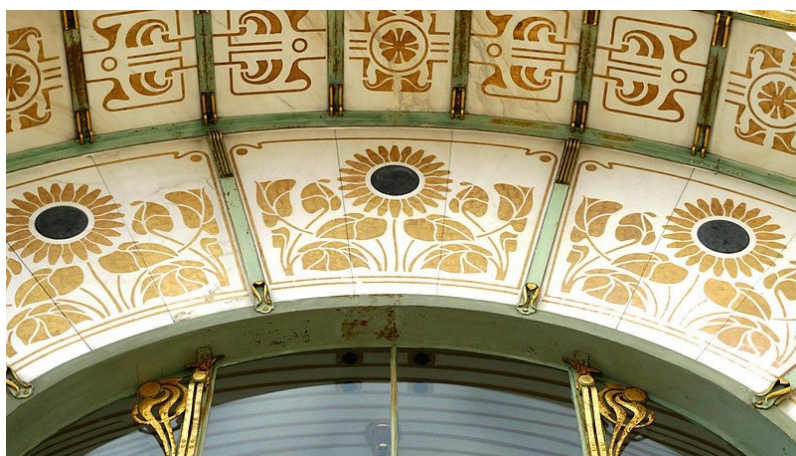

/forrás: http://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Lupus_Pavillon/
Otto Wagner már pályája kezdetén a városi igények szolgálatába szegődött, 1894-ben a Stadtbahn épületeinek megtervezésével kialakította a városképet.

Stadtbahn pavilon a Karlsplatz-on – Baloldali pavilon

Jobboldali pavilon

A pavilon belső díszítései

A virágdíszítéseket Joseph Maria Olbrich tervezte

/forrás:

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Karlsplatz_station_Vienna_June_2006_489.jpg/

Tervezte Otto Wagner, épült 1894-1899 között.

A Karlsplatz megállóhelynek a sinek két oldalán egymással szemben álló pavilonjai adják meg a jelleget. A többi vakolt állomással ellentétben ezek a megállók acélváz építmények,

Kívül fehér márvány-, belül fehér gipszlapokkal borítva. A lapokat napraforgók díszítik;
ez a motívum megjelenik a félköríves orommezőben is.

/ idézet forrása: G.Fahr-Becker – Szecesszió c.könyvéből/

Burggasse-Stadhalle állomás belseje, szintén Otto Wagner tervezte

Bahnhof Wien – Gersthof

/forrás: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Bf_Wien_Gersthof_4.JPG/

Bérház a Gersthof állomásnál a Gersthoferstrassén

/forrás:

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/7/74/116L12300484_Vororteli_nie%2C_Station_Gersthof%2C_Blick_auf_Jugendstilhaus_in_der_Gersthoferstrasse.jpg/

Bahnhof - Wien - Ottakring

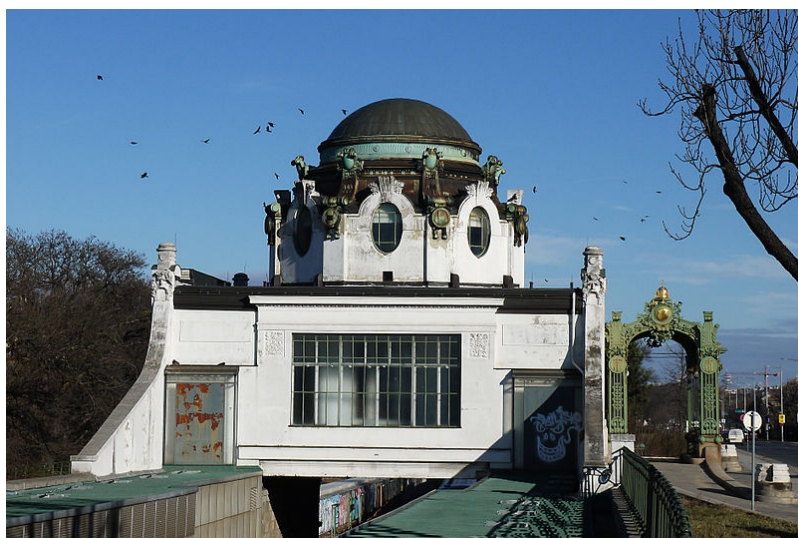
1898.

/forrás: http://de.wikipedia.org/wiki/Liste_der_Wiener_S-Bahn-Stationen/

Hofpavillon Hietzing – Bécs – U-4 –es metro állomása Hietzing/Zoo
Schönbrunn

A pavilon belseje 1899-ben

Az állomás külső várócsarnoka és padlócsempéje

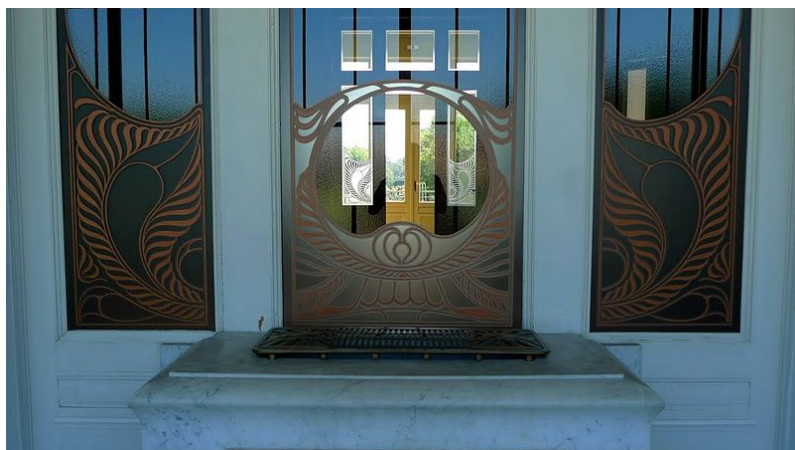
A pavilon belső terme tetőablakkal

Mennyezeti díszítés és tetőablak

A belső terem padlózata

Ablak

/forrás:

http://en.wikipedia.org/wiki/File:Hofpavillon_Hietzing_Otto_Wagner3.JPG/

Hernals – Bahnhof - Wien

Állomás épülete

Hernals vasútvonal

Hernalser állomás épült 1898-ban Otto Wagner tervei szerint az elővárosi vonal részeként. Elsősorban áruszállítást szolgált, fontos kereskedelmi központként.
Személyszállítás csak szorványosan történt. 1980-as években renoválták O.Wagner
Terveit figyelembe véve. 1987-ben nyitották meg újra, műemlékvédelem alatt áll.

/forrás: http://de.wikipedia.org/wiki/Bahnhof_Wien_Hernalser/

Stadtpark Station U-Bahn

Az állomás padlózata pepita mintás. Zöld kovácsoltvas oszlopok, gerendák.

A belső váróterem bejárata két oldalán bordázott kovácsoltvas oszlopok.

Bejárat a Johannesgasse-nál.

/forrás: <http://www.yelp.at/biz/u-bahn-station-stadtpark-wien#hrid:ZdvOuKHJTLoqHszUQUgJTA/>

Stadtpark állomás

Az állomást 1899. június 30-án nyitották meg Otto Wagner által tervezett Wientallinie részeként Hütteldorf és a Fővámhivatal /ma Wien Mitte állomás/ között. 1918. után bezárták és 1925-ben nyitották meg újra a már villamosított bécsi villamosrendszer részeként. 1978-ban került át a metro U-4-es vonala. Ez az állomás azon kevesek egyike, amely szinte teljesen megőrizte Otto Wagner eredeti tervét. A nyitott állomás paralell helyezkedik el a Wien-folyó két oldalán. Két oldalon fix-lépcsők és lift vezet fel – ill. lefelé a Stadtparknál. Védett műemlék.

/forrás: http://de.wikipedia.org/wiki/U-Bahn-Station_Stadtpark/

Wien-folyó a Stadtpark állomásnál

Wien-folyó éppen alacsony vízállásnál, balra az állomás része

Stadtpark állomás kerítése

Stadtpark állomás

/forrás:

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:UBahn_Station_Stadtpark_Wien.jpg/

Régi fotó az állomásról

/forrás: <http://www.panoramio.com/photo/47377430/>

Nussdorfer Wehr – katonai és igazgatási épületek - Bécs

Igazgatási épület a Josef von Schemmerl híddal

Híd részlet

Híd oroszlánokkal

Híd zsilippel

Zsilip a Duna kanális előtt

Zsilipkapu a Duna kanális felől

Az épületek, híd, zsilip épültek 1898-ban Otto Wagner tervei szerint.

Schützenhaus – Bécs, Obere Donastrasse 26.

A Schützenhaus része volt a Kaiserbad zsilip a Duna-csatorna építésének, daru és mozgó zsilip.

Épült 1906-1908.között.

/forrás: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Sch%C3%BCtzenhaus_09_.jpg/

Otto Wagner Kórház – Bécs –Penzing - Steinhof

Kórház bejárata

Igazgatósági épület

Az óra az igazgatósági épület előtt

Pavilon

Pavilon zárt balkonja

Pavilon nyitott balkonja, virágdíszítéses ajtóval

Kávézó

A kórház konyhájának épülete

Gazdasági épület

Pathologia bejárata

/Az épület pincéjében 1940-1945 között a nácik az u.n. „Spiegelgrund” néven a „Gyermek eutanázia program”-ban körülbelül 800 beteg vagy fogyatékos gyermeket, fiatalot gyilkoltak meg. Csak 2002-ben temették el a 789 áldozat maradványait a bécsi központi temetőben./

/forrás: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Wien_-_Steinhof_-_Prosektur.jpg ,
http://en.wikipedia.org/wiki/Am_Spiegelgrund_clinic/

A pathologia vizsgáló szobája melletti búcsúztató szoba.

A kereszt angyalokkal Koloman Moser alkotása.
/”MEMENTO MORI/ Emlékezz a halálra! /

Kertkapu

Az intézethez tartozó üvegház bejárata

Az üvegház

Kórház előtti lámpaoszlop díszítése

/forrás: <http://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Otto-Wagner-Spital/>

Steinhofi Elmeggyógyintézet Szt.Lipót temploma

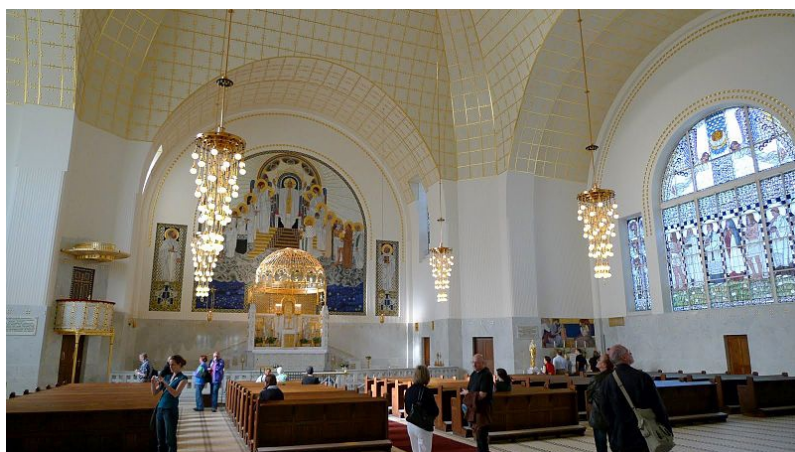
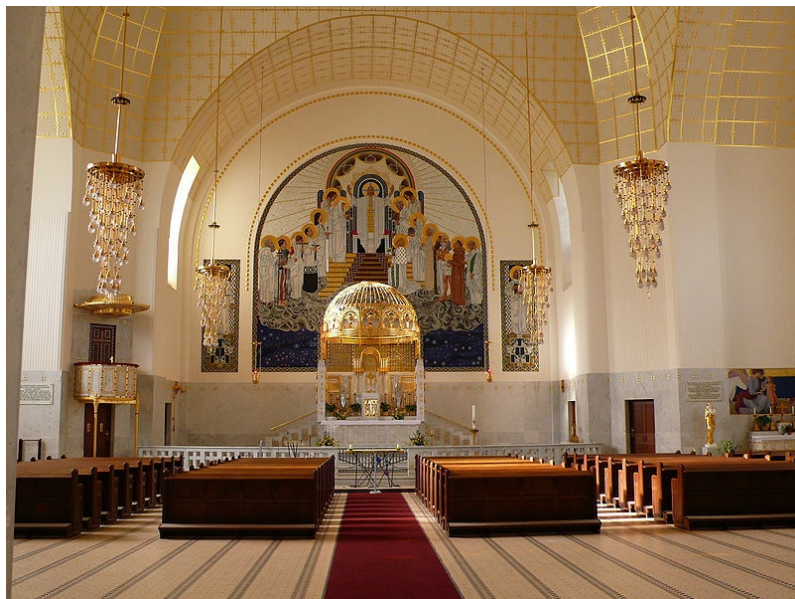

A bronz szobrokat Othmar Schimkowitz tervezte

Szent Lipót a főbejárat felett jobbra és balra

A templom belső tere az oltárral

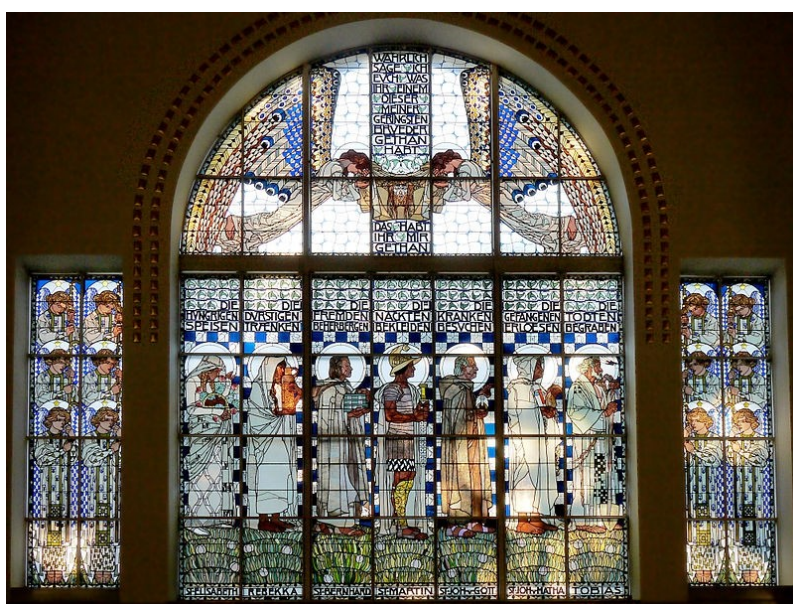

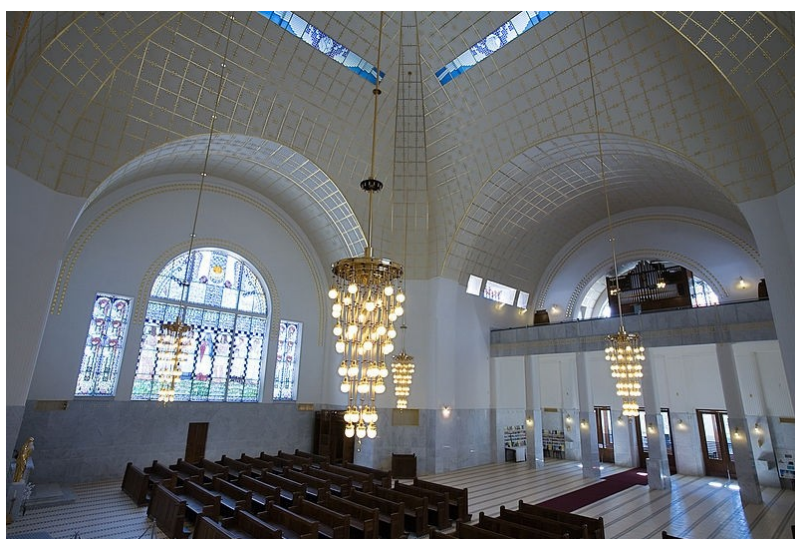
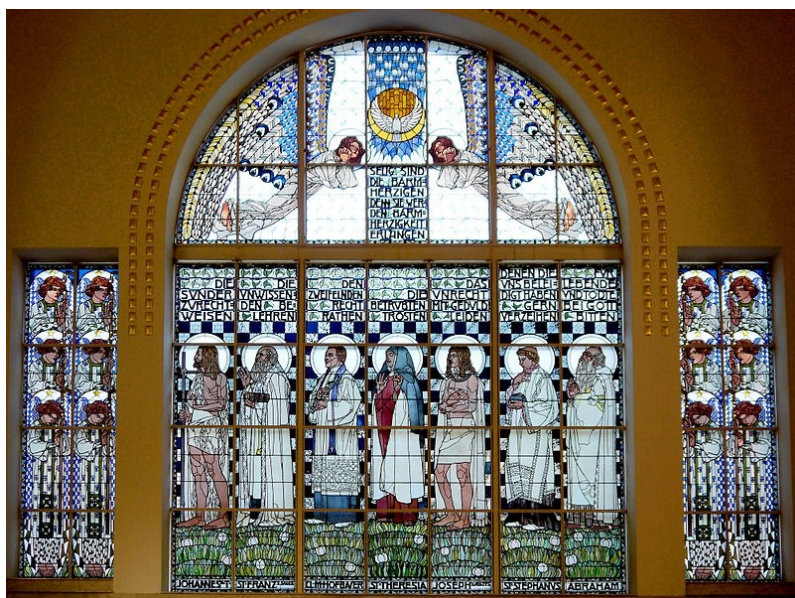
Mennyezet

Szószék

Templomablakok tervezője Koloman Moser

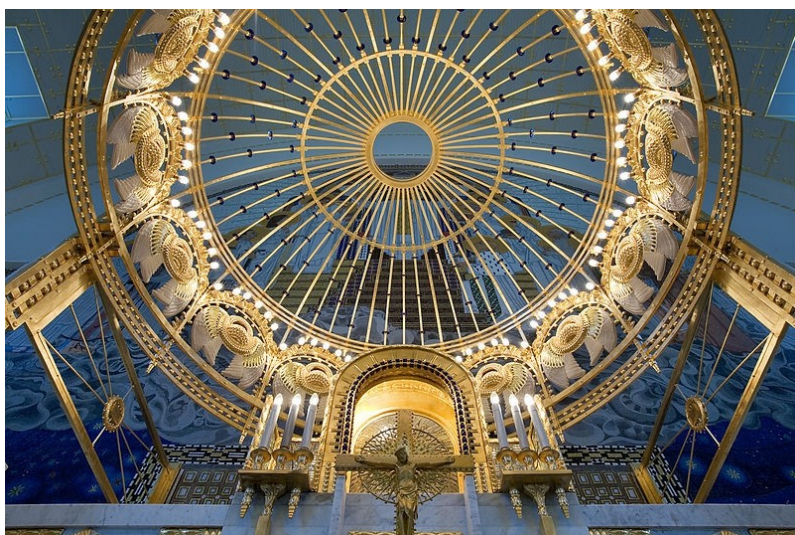

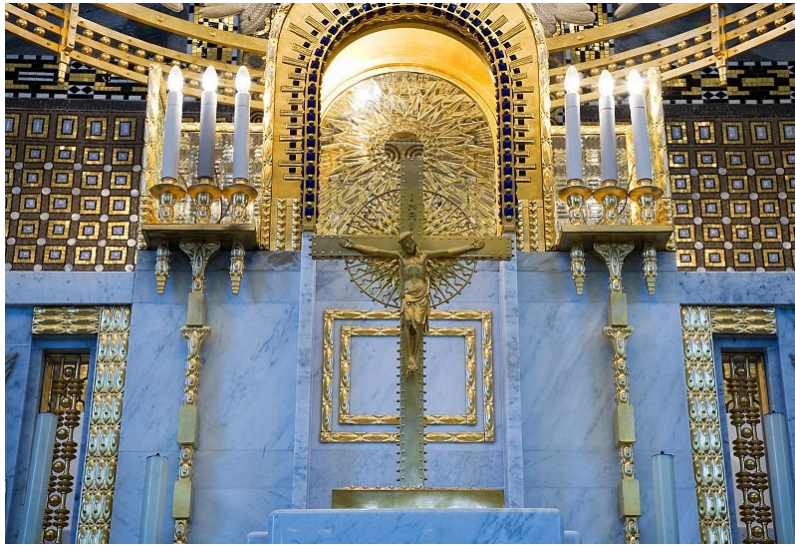
Bal oldali oltár

Jobb oldali oltár

Kupola

Kupola alatt középen Krisztus alakja

Orgona

A templom 1905 – 1907 között épült.

Nepomuki Szt. János templom – Bécs - Waehringer Gürtel

Otto Wagner első szakrális épülete

/forrás: http://commons.wikimedia.org/wiki/Category:St.-Johannes-Nepomuk-Kapelle_%28W%C3%A4hringer_G%C3%BCrtel%29/

Bérház - Bécs, Stadiongasse 6-8.

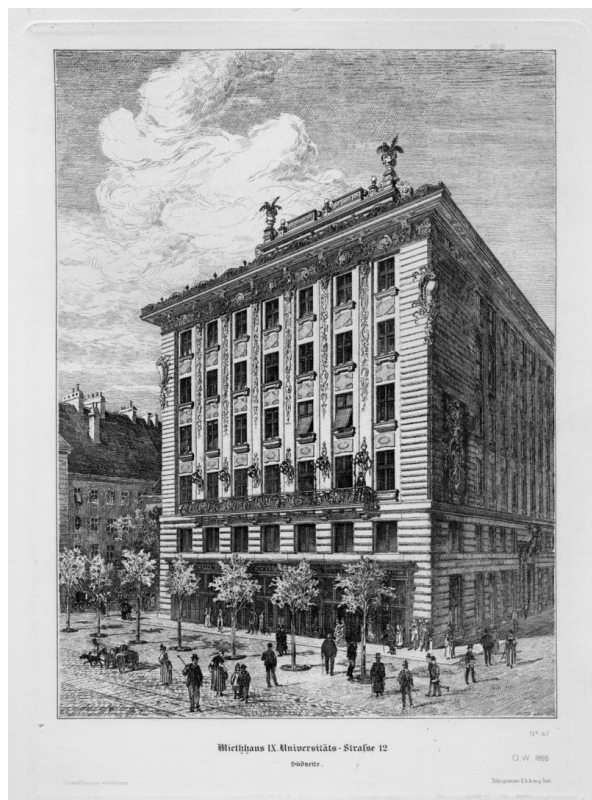
O. Wagner tervrajza – 1883.

/Homlokzat dísz kiemelése saját szerkesztés a fenti képből/
Ablakok körül függöny mintázat.

/forrás: <http://amshistorica.unibo.it/160/>

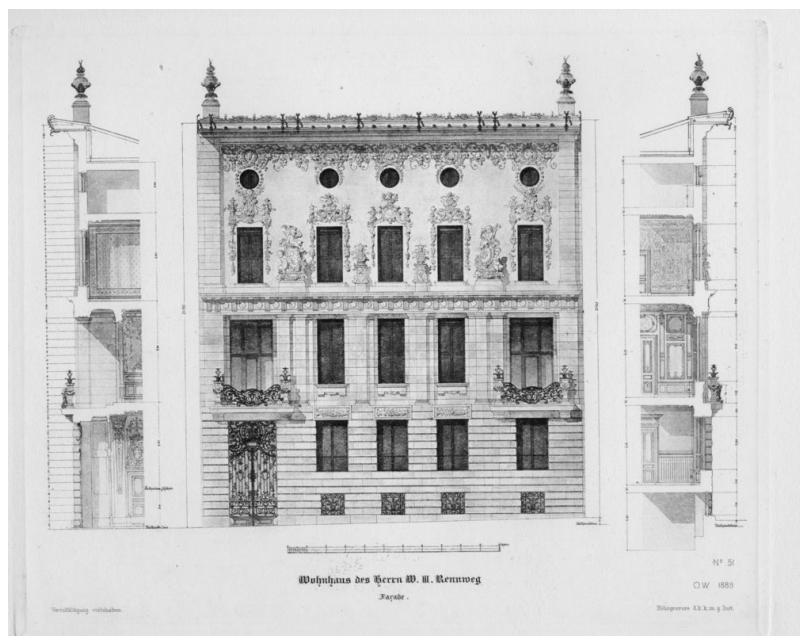
Bérház – Bécs, Universitaets-Strasse 12.

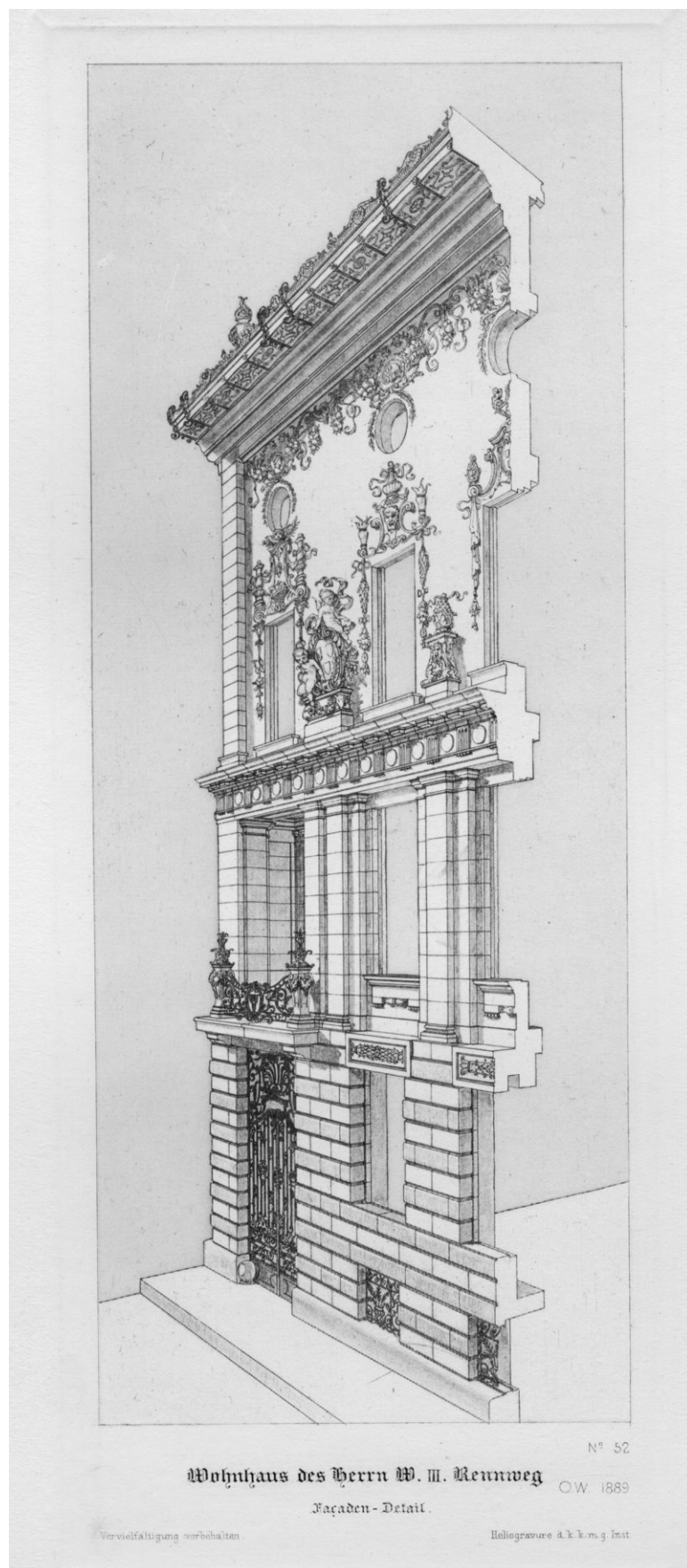

O. Wagner rajzai 1888.

/forrás: <http://amshistorica.unibo.it/160/>

Lakóház – Bécs, Rennweg

O. Wagner tervrajza – 1889. /Forrás: <http://amshistorica.unibo.it/160/>

Lakóház – Bécs, Windmühlgasse 32.

A nagy sarokház Oskar Marmorek tervei szerint épült kora-szecessziós stílusban 1902-ben.

/forrás: http://de.wikipedia.org/wiki/Liste_der_denkmalgesch%C3%BCtzten_Objekte_in_Wien/Mariahilf

/forrás: [http://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Windm
%C3%BChlgasse_32/](http://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Windm%C3%BChlgasse_32/)

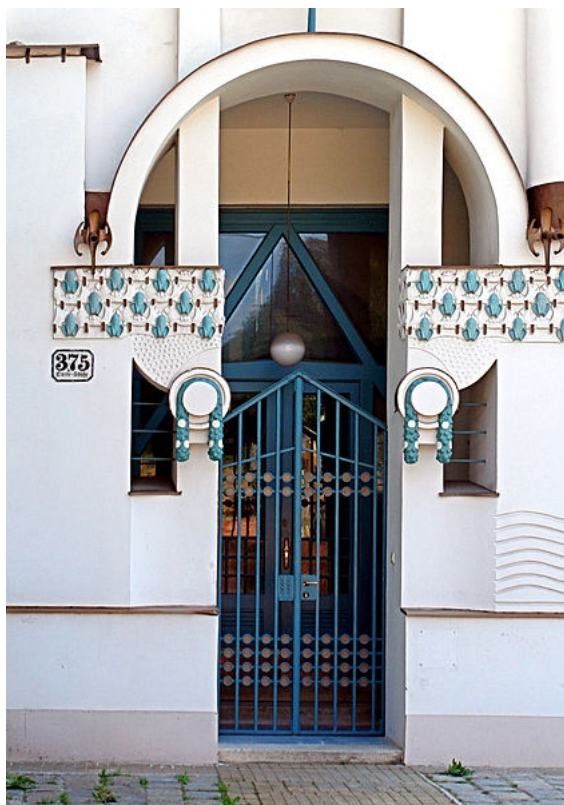
/forrás: <http://www.wienbilder.at/category/windmuhlgasse//>

Az ablakok, erkélyek hullámvonalban követik egymást

Villa – Vojcsik - Bécs, Linzerstr. 375.

Tervezte Otto Schönthäl, épült 1900-1901.

Otto Schöntahl még csak 22 éves volt /1900/, amikor Otto Wagner megbízta, építsen lakóházat Ladislaus Vojcsik háziorvos részére. A középső részt kiemelte szokatlan előtetővel, hogy a többi környező épülettel szintben legyen. Az épület szimmetriája, hogy a bal oldali bejárattal megegyező forma a jobb oldali loggia ablak, köztük a minta is végigvonul. Talán a szín szolgált modellként a második Villa Wagner-nél.

/forrás: <http://www.la-belle-epoque.de/wien/hietzinge.htm/>

Wienerflussportal – Bécs, Stadtpark állomásnál

A Wienfluss szabályozásának részeként készült el Friedrich Ohmann és Josef Hack Hofer segítségével 1903-1906 között

A II. világháborúban elpusztult 6 vázát 2001-ben felújították, de Ohmann egész terve azonban még nem valósult meg, a vizet spriccelő elefántok, vízesés a portálról.

/forrás: <http://www.yelp.at/biz/wienflussportal-wien#hrid:2KbXxSLH8F1bF553SIvEEw/>

Hohe Brücke /Magas híd/ Bécs, Graben felett

„AUFGANG” - feljárat, kissé sötét, lepusztult és félelmetes.

A vasszerkezet zöld, a borítás márvány, és aranydíszek teszik szép munkává.
1903-1904 között épült Joseph Hackhofer tervei szerint.

/forrás: http://www.yelp.at/biz_photos/hohe-br%C3%BCcke-wien?select=o3kmEwWR7_pHudbB2oWfaQ#o3kmEwWR7_pHudbB2oWfaQ/

Két oldalt aranyozott jelkép „W-G”, két betű egymáson, WIEN-GRABEN – t
jelenti /magánmegjegyzés/ /jelkép kiemelve a hídról készült fotóból/

Wiener Kammeroper – Hotel Post – Bécs, Fleischmarkt 24.

/forrás: http://de.wikipedia.org/wiki/Wiener_Kammeroper/

/forrás: wienerkammeroper.blogspot.com/

Tervezte N. Dehm – J.M. Olbrich 1902.

/forrás: www.gbl.tuwien.ac.at/Archiv/gebaeudeanalysen.html

Jörgerbad – Bécs, Jörgerstrasse 42-44.

A Jörgerbad 1912-1914. között épült, benne kádak, gőzfürdő és uszoda. Tervezte Max Fabiani. 1914. május 22-én nyitotta meg az akkori Bécs polgármestere Richard Weiskirchner a „Ferenc József császár fürdőt”. A monarchia összeomlása után kapta a „Jörgerbad”elnevezést. Ez nem csak az első nyilvános fedett fürdő Bécsben, hanem az első gyermek medence konstrukció, külön gyermek medencével. Itt volt először, hogy megszűnt a nemek közötti elkülönítés, így lehetővé vált a családi közös fürdőzés. Építészeti szempontból figyelemre méltó az az üvegtetejű uszoda, amely tető nyitható és ad 16 x 9 méteres szabad területet.

/forrás: <http://de.wikipedia.org/wiki/J%C3%B6rgerbad/>

Az uszoda belseje

/forrás: http://www.wien.gv.at/gallery2/m53/run.php?g2_itemId=23641

Uránia Ismeretterjesztő Társaság – Bécs

Az épület röviddel megnyitása után 1910-ben. Nyugati oldala a főbejárattal.

Bécs belvárosában a Duna mellett.

A tervezésre Max Fabiani szecessziós építész kapott megbízást, aki Otto Wagner tanítványa volt. Az épület neo-barokkos – szecessziós, ezért tréfásan „baroccus fabiensis” –nek nevezik.

1909. május 4-én volt az alapkö letétele és 1910. június 6-án nyílt meg.

/forrás: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Wien_01_Urania_05_.jpg

/forrás: <http://www.wien.gv.at/spaziergang/ringlinien/urania.html/>

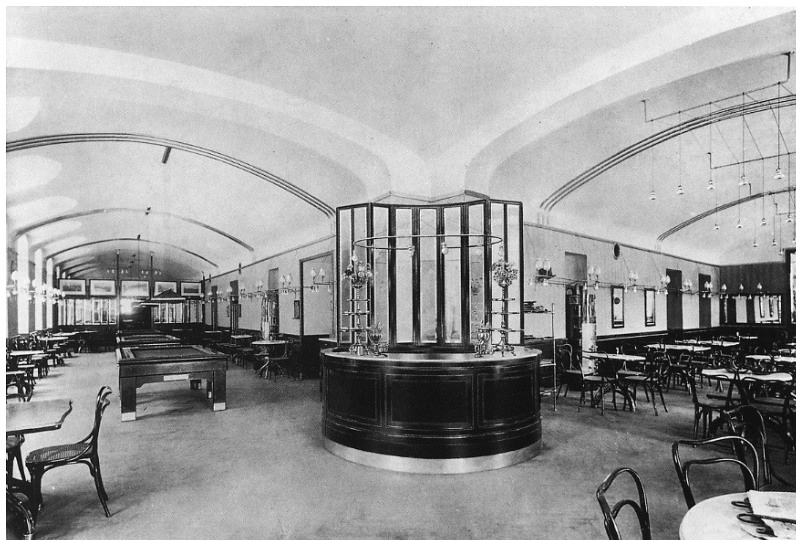

/forrás: http://www.film.at/urania_kino_wien/

/forrás: <http://www.wien-vienna.at/blickpunkte.php?ID=146/>

Café Museum – Bécs, Operngasse 7 – Friedrichstrasse 6.

Café Museum 1899.

/forrás: <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Cafe-Museum-Vienna-04-07.JPG/>

/forrás: <http://www.galinsky.com/buildings/cafemuseum/>

Tervezte a legendás Adolf Loos, a belső kialakítással együtt.

A XX. század frekventált helye volt a zsenik számára.

A felavatása 1899-ben volt és itt találkoztak festők, mint Gustav Klimt, Egon Schiele és Oskar Kokoschka, írók, mint Joseph Roth, Karl Kraus, Georg Trakl, Elias Canetti, Hermann Broch, Robert Musil és Leo Perutz. Híres zeneszerzők, mint Alban Berg és Lehár Ferenc is törzsvendégek voltak a kávézóban, valamint építészek, mint Otto Wagner és Adolf Loos.

1931-ben a belső építészeti stílust Josef Zotti alakította át, aki már 1911-ben megtervezte a Café Múzeum kertjét is.

<http://www.cafemuseum.at/cafe-museum/cafe-museum/>

Szék a Café Museumból – Thonet Modells Nr. 14.

Kávéházi asztal a Café Museumból – Thonet-Tisch Nr. 8. Márvány tetővel.

/forrás: http://dip.mak.at/detail_product.php?search=%2Fsearchresult_product.php%3Fdesigner_id%3D2265%26amp%3Bgroup%3D1899&object_id=8012&designer_id=2265/

Loos-Haus – Bécs, Michaelerplatz 3.

Az épületet Adolf Loos tervezte 1909-ben, irodaház céljára a Nobel Goldman Salatsch üzletnek. A Loos Ház egyik központi épülete a bécsi modernizmusnak, eltér az addigi historizmustól, virágdekorációival a szecessziót ábrázolja.

/forrás: [uct.php?search=%2Fsearchresult_product.php%3Fdesigner_id%3D2265%26amp%3Bgroup%3D1909&object_id=6485&designer_id=2265/](http://dip.mak.at/detail_product.php?search=%2Fsearchresult_product.php%3Fdesigner_id%3D2265%26amp%3Bgroup%3D1909&object_id=6485&designer_id=2265/)

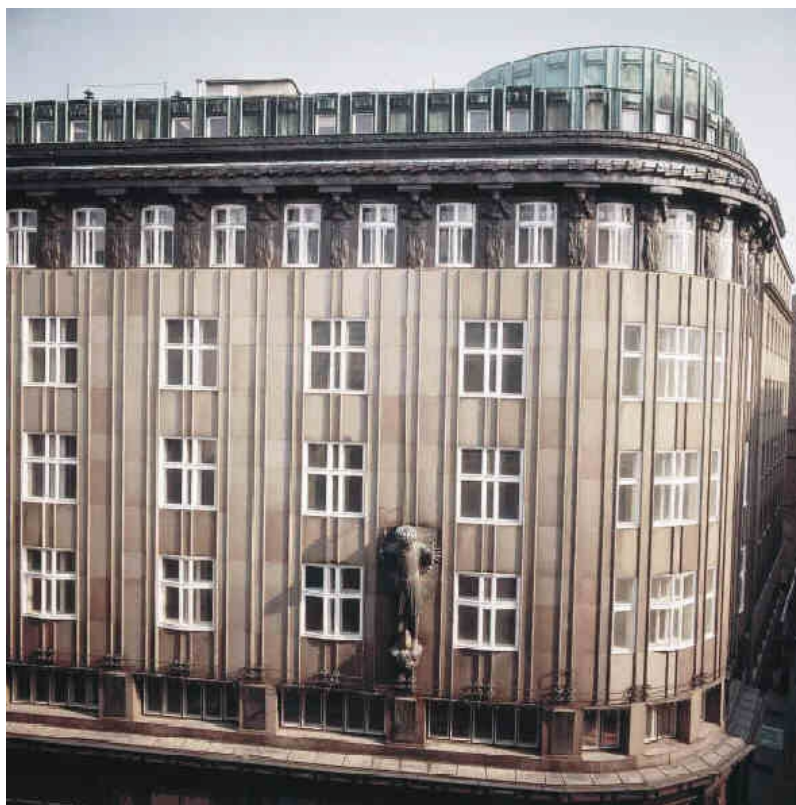
Zacherl - Haus – Bécs

Atlas szobor dekoráció

/forrás: <http://www.szecesszio.com/2010/09/28/josef-plecniks-zacherlhaus-in-wien-revolutionary-secessionist-aesthetic/>

/forrás: http://www.aeiou.at/aeiou.photo.index/w/wien/images/wien_zacherlhaus_von_josef_plecnik.jpg/

/forrás: <http://www.msa.mmu.ac.uk/continuity/index.php/category/josef-plecnik/>

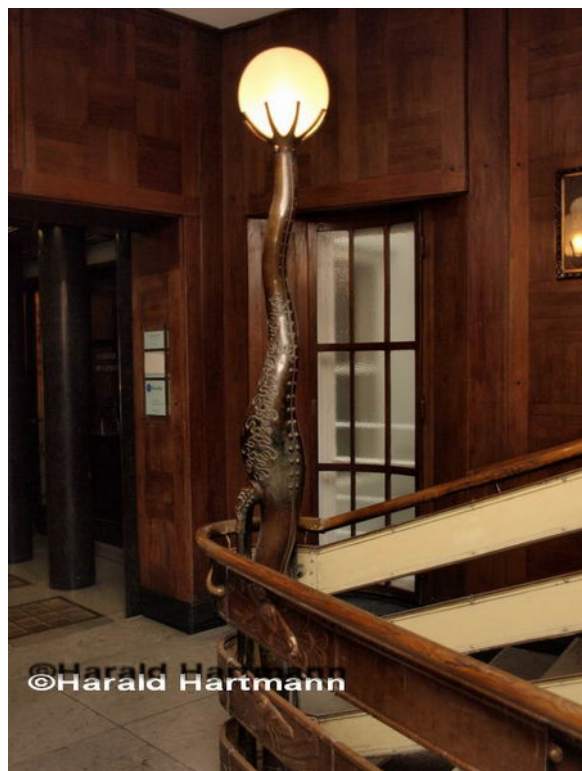
/forrás: <http://www.bda.at/text/136/1581/11080/1/galerie/23-Zacherlhaus/>

Lépcsőház felé vezető folyosó, fekete márványoszlopokkal.

Liftcsengő

Lépcsőházi lámpa /kígyó farka ?/

Lépcsőkorlát állatfigurákkal, felső sor majom, középső állatfej
/képek forrása: <http://www.sagen.at/fotos/showphoto.php/>

Homlokzat

Mihály arkangyal – 1909-ben helyezték el az épület homlokzatán. 1908-ban készítette Ferdinand Andri a szimbólikus szobrot, amely Szent Mihály arkangyalt ábrázolja, aki megtestesíti a jót a gonosz győzelme felett.

Lépcsőház (Aufnahme, um 1905, Archiv M. K, Wien)

A Zacherl – Haus lakó és kereskedelmi épület Bécs központjában. Épült 1903-1905 között.

Tervezte a szlovén Josef Plecnik. A ház vasbeton szerkezettel épült, a homlokzat kőlap borítást kapott.

A tetőzet alatti figurákat J.Plecnik választotta az 1904-es tavaszi Szecessziós Kiállításon

Franz Metzner. Az atlasz figurák kőből készültek, ugyanabból az anyagból, amelyekből a bécsi szennyvízcsövek.

A lépcsőházhoz hosszú keskeny folyosó vezet fekete márványoszlopok között. /fotót lásd feljebb/. Itt van egy kis kamra a kapus részére, melynek mennyezetén tetőablak van a fény beáradására és a padlózat is üveg, amely lehetővé teszi a fény pincébe történő beáramlását.

A lépcsőházi lámpatartókat, korlátokat is Plecnik tervezte.

/forrás: <http://wienwiki.wienerzeitung.at/WIENWIKI/Zacherlhaus/>

Apotheke zum weissen Engel - Bécs, Naglergasse 9 / Bognergasse 10

/forrás: http://de.wikipedia.org/wiki/Apotheke_zum_wei%C3%9Fen_Engel_%28Wien%29/

Az Angyal Gyógyszertár már a 16. században is létezett, az akkorit lebontották és 1901-1902-ben egy új szecessziós házat építettek és újra a gyógyszertárat is. A bejárat két oldalán az angyalokat Oskar Laske készítette, aki Otto Wagner tanítványa volt.

Az angyalok kezében aranyozott csésze van ahová a karjukat körültekerő kígyók mérget gyűjtik a betegségek gyógyításához. Az egész képet a bejárat feletti díszes erkély teszi teljessé, tökéletessé. /lásd lejjebb/

/forrás: <https://translate.google.com/?hl=hu&tab=mT/>

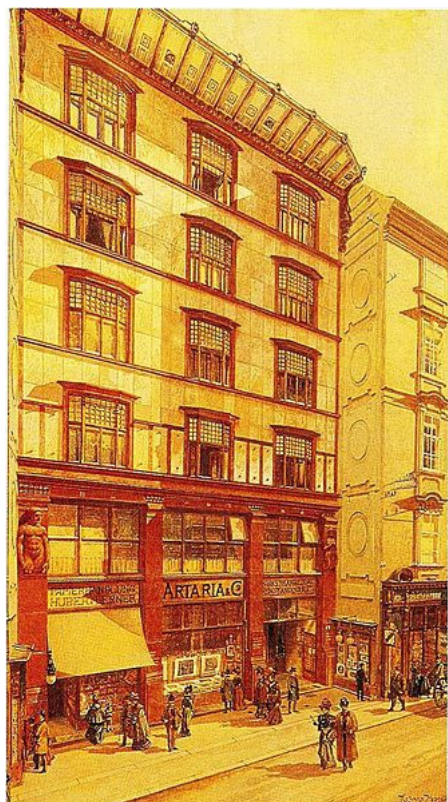

© Martin Turcan : Engel-Apotheke , Boznergasse 9, Wien by Oskar Laske in 1901-02

/forrás: http://www.art-nouveau-around-the-world.org/img/Martin_Turcan/austria/wien/Engel-Apotheke

%20,%20Bognergasse%209,%20Wien%20by%20Oskar%20Laske%20in
%201901-02_1.jpg

Artaria – Haus – Bécs, Kohlmarkt 9.

Korabeli aquarell

Épült Max Fabiani tervei alapján 1901-1902 között .

/forrás: <http://de.wikipedia.org/wiki/Artaria-Haus/>

Az épület homlokzata mai fotón

Az Artaria házban működő üzlet belseje.

A ház elnevezésének története:

Zenei kiadót alapítottak az olasz származású család fiatalabb tagjai 1789-ben nyitották a cég központját a Kohlmarkt 9-ben . 1901-1902-ben még mindig ott állt, amikor a házat újonnan felépítették.

/forrás: <http://de.wikipedia.org/wiki/Artaria/>

Épületdísz, a baloldali szobor – munkás kalapáccsal, a jobboldali nő almával.
Készítette Alfonso Canciani 1901-ben.

/forrás: http://de.wikipedia.org/wiki/Alfonso_Canciani/

Az épület tető alatti díszítése.

A szomszéd házfal díszítése.

/forrás: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Artariahaus_Detail.jpg?uselang=de/

Café Rüdigerhof – Bécs, Hamburgerstr. 20.

Épült 192-ben, tervezte Hr Marmorek, Carl Königs, a nagy historizáló építész tanítványa,
 így a tanítás nem múlik el nyomtalanul, szecesszió és historizmus keveredik.
 A széles körbenkiálló ereszt és egyéb díszítő elemek Otto Wagner hatása.

/forrás: <https://translate.google.com/?hl=hu&tab=mT#de/hu/>

Rainer-Hof – Bécs, Wiedner Hauptstrasse 23-25.

Épült 1911-1912-ben, Rudolph Erdős tervezése által az egykori Carlton Hotel. Később Papageno Hotel Rainerhof. A sarok épület szecessziós formákkal, rokoko elemekkel épült.

/ forrás: http://de.wikipedia.org/wiki/Wiedner_Hauptstra%C3%9Fe/

Florahof – Bécs, Wiedner Hauptstrasse 88.

A Florahof egy szép példája a sezzessionistes bérháznak Bécsben. Az épület 1901-ben épült Wunibald Deininger terve alapján. Feltűnő a színes díszítés az épületen.

/forrás: http://de.wikipedia.org/wiki/Wiedner_Hauptstra%C3%9Fe/

/díszítés, fenti fotóból kiemelve/

Dupla- lakóépület - Bécs, Wiedner Hauptstrasse 90-92.

/forrás: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Wiedner_Hauptstra%C3%9Fe_86.JPG/

A duplaházat 1901-1902-ben Hugo Mandeltort tervezte, a szerkezetet és dekorációt Otto Wagner stílusában.

/forrás: http://de.wikipedia.org/wiki/Wiedner_Hauptstra%C3%9Fe/

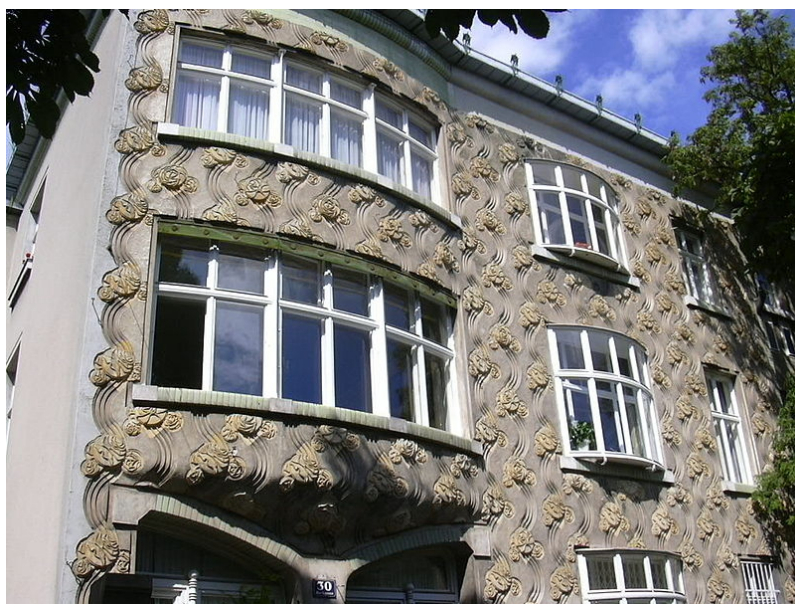
Lakóház - szintén dupla, sarokház - Bécs Wiedner Hauptstrasse 126-128.

Ez a feltűnő sarokház 1912-1913. között épült, tervezői Emil Hoppe, Marcel Kammerer és Otto Schönthal, akik Otto Wagner tanítványi voltak. Az épület a lekerekített sarok két oldalán dekorációval és hordozza a Wiener Werkstaette elemeit.

/forrás: http://de.wikipedia.org/wiki/Wiedner_Hauptstra%C3%9Fe/

Villa Langer – Bécs, Beckgasse 30.

Épült 1900-1901-ben, tervezte Josef Plecnik.

/forrás: http://de.wikipedia.org/wiki/Jo%C5%BEE_Ple%C4%8Dnik/

A homlokzat, mint egy virágszőnyeg, oldalt a hullámvonalak kapcsolják egybe a ház baloldaláról folyamatosan. Balról a legnagyobbak a virágok és, mint az apály jobb egyre kisebb és kisebb.

/forrás: <http://www.yelp.at/biz/villa-langer-wien#hrid:6oWzJF02BLbZGom8U5DOPg/>

© Frank Derville : Villa, Beckgasse 30, Vîen by Josef Plecnik 1900-01 Photo 1

© Frank Derville : Villa, Beckgasse 30, Vîen by Josef Plecnik 1900-01 Photo 2

Összefonódó virágok

/forrás: <http://artnouveau.pagesperso-orange.fr/en/villes/vienna.htm/>

PORTOIS
& FIX.

Bécs – Ungargasse 59-61.

Galéria és vásárlótér

A Portois und Fix asztalosok és belsőépítészek csoportja 1881-ben alakult. Az Ungargasse-i épület 1897-1901 között épült Max Fabiani tervei szerint, látványos homlokzattal, csempékkel díszítve. A cég szoros együttműködött művészekkel, mint Otto Wagner, Max Fabiani, Koloman Moser és Josef Hoffmann.

A bútorterveket a Wiener Werkstaette készítettel el.

Portois und Fix cég által készített berendezés Otto Wagner Stadtbahn, Hofpavillon in Hiezing várótermében.

/forrás: http://de.wikipedia.org/wiki/Portois_%26_Fix/

/forrás: http://www.nostalgiecorner.at/glasschraenke/historie/portois_fix.htm/

Az épület mai nézete.

© Martin Turcan : Portois&Fix, Ungargasse 59, Wien by Max Fabiani, 1897-1900

Az épület teteje, a zöld csempe itt jól látszik

/forrás: <http://artnouveau.pagesperso-orange.fr/en/villes/vienna.htm/>

Villa – Bécs, Stoesslgasse 2.

© Frank Derville : Villa, Stoesslgasse 2, Wien by F. Meissner 1906

/forrás: <http://artnouveau.pagesperso-orange.fr/en/villes/vienna.htm/>

Steiner Villa, Bécs - Sankt-Veit-Gasse 10

Épült 1910-ben, tervezte Adolf Loos

(forr. en.wikipedia.org)

Fillgraderstiege – Bécs, Fillgradergasse / Theobaldgasse

A lépcső Max Hegele terve szerint épült 1905-1907. között a bécsi szecesszió stílusában.

1904-ben egy nemzetközi zsűri a negyedik legszebb lépcsőnek választotta az európai 80 közül.

/forrás: http://de.wikipedia.org/wiki/Liste_der_denkmalgesch%C3%BCtzten_Objekte_in_Wien/Mariahilf/

Bérvilla – Bécs, Böcklinstrasse 59. /volt Valeriestrasse 4/

Tervezte és építette Oskar Marmorek, a fotót is ő készítette 1907-ben.

/forrás: <http://www.pratercottage.at/2011/11/26/der-traum-von-eretz-israel-oskar-marmorek/>

Pension Lindenhof - Bécs, Lindengasse 4.

/forrás: <http://www.pensionlindenhof.at/10401.html?cc=0.21913331158716065&mode=image&img=3#gallery/>

Tervezte Oskar Marmorek – 1904.

/forrás: <http://www.architektenlexikon.at/de/385.htm#Werke/>

Lakó és üzlet ház – Bécs, Schottenfeldgasse 65.

Aranyozott felirat a márványtáblán : „ANDREAS NEIDER”

Lépcsőház

Tervezte Oskar Marmorek – 1905-1906.

/forrás: http://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Schottenfeldgasse_65/

Bérház – Hamerling – Hof - Bécs, Albertgasse 30.

/forrás:

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Albertgasse_30_Hamerlinghof.JPG/

/szerkesztés az előző képből/

/szerkesztett kép/

A monumentális épület a Skoda és Albertgasse között, nagy öblös ablakokkal, oromzatokkal.

Barokk dekorációkkal, szecessziós ajtó vezet az előcsarnokba és a rácsok is szecessziós stílusban készültek 1905-ben, Carl Bittman tervezésével.

/forrás: http://de.wikipedia.org/wiki/Liste_der_denkmalgesch%C3%BCtzten_Objekte_in_Wien/Josefstadt/

Bérház „ZUM WEISSEN ENGEL” - Bécs, Lerchengasse 18.

Az 1727-ben épült ház homlokzatát 1903-ban F.Cross és P. Erhart Otto Wagner-i iskola formadíszítéssel látták el.

/forrás: http://de.wikipedia.org/wiki/Liste_der_denkmalgesch%C3%BCtzten_Objekte_in_Wien/Josefstadt/

/fenti fotóból szerkesztve/

Bécs 8. kerület Önkormányzati épülete – Schlesingerplatz 2, 3, 4, 5-6.

Az irodaház épült 1910-1912. között August Scheffel tervei szerint barokk és szecessziós stílusban. A tetőoromzati vázák barokk stílusban, a széles lépcsőház ablakai szecessziós stílusban készültek.

/forrás: http://de.wikipedia.org/wiki/Liste_der_denkmalgesch%C3%BCtzten_Objekte_in_Wien/Josefstadt/

Kereskedelmi Akadémia – Bécs, Hamerlingplatz 5-6.

A blokk jellegű épület 1905-ben épült Julius Wunibald Deininger tervei szerint. Az épület helyén azelőtt lovassági laktanya állt. Az épületet a feszültség, hagyomány, és a modernitás jellemzi. A homlokzatot milánói gránit fedi. Az első emeleten díszített majolika. Két emelet között az ablakok felett szegecselt lemez függőleges sávok. A díszterem falát díszített rózsafa, tölgyfa keretes tükrök díszítik. Az ólomüveg ablakok és a szecessziós stílusúak.

/forrás: <http://www.wien.gv.at/bezirke/josefstadt/geschichte-kultur/sehens.html/>

/forrás: http://en.wikipedia.org/wiki/File:HAK_II_Hamerlingplatz.JPG/

/forrás:
http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Handelsakademie_Hamerlingplatz_gesamt.JPG/

Az emeletek ablakai mellett a szegecselt lemez sávok. /szerkesztett fotó/

Az első emelet feletti szoborcsoport.

Szobrok az első emeleti ablakok között.

/forrás: <http://www.hamerlingplatz.vbs.ac.at/2013/07/19/willkommen-am-hamerlingplatz/>

Az iskola bejárata

/forrás:

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Hamerlingplatz_handelsakademie_detail.JPG/

Skywa-Primavesi Residence – Bécs, Gloriettegasse 14-16.

Épült 1913-1915. között, tervezte Josef Hoffmann

(forrás: <http://www.stampboards.com>)

Női szoboralakok a koronapárkány alatt az ablakok közötti
Oszlopokon

(kép forrása: [pinterest.com](https://www.pinterest.com))

A villa építtetői az Olmützi Iparosok és Földbirtokosok Birodalmi Tanácsának tagja Robert Primavesi és barátnője Josefina Skywa. 2004-ben az alumínium gyáripariparos Peter King vásárolta meg és az épület mellett egy garázsban veterán autók gyűjteménye látható.
(forrás: de.wikipedia.org)

Az épület kovácsoltvas kerítése
(forrás: www.achome.co.uk)

Az épület két oldalán timpanon, benne női alakkal
(forrás: hietzing.at)

Timpanon szoborral (forrás: pinterest.com)

szoboralak a timpanon közepén

(fotó forrása: hietzing.at)

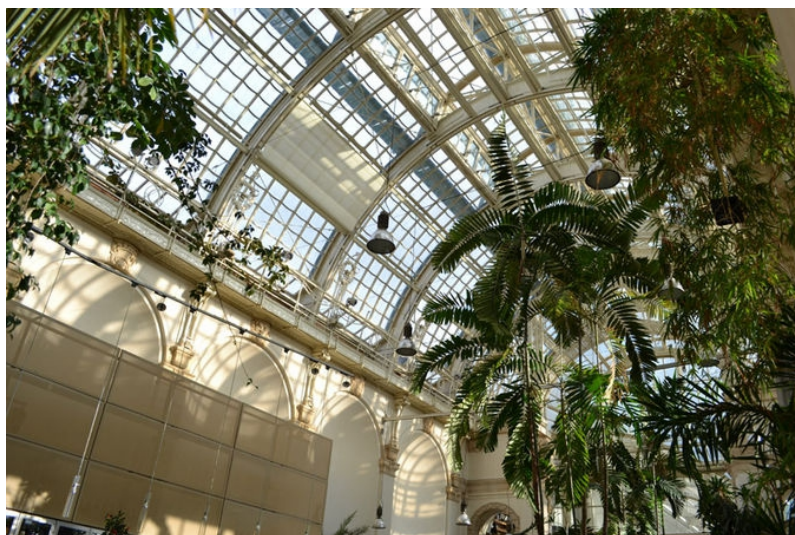

Az épület kovácsoltvas kapuja

Az épület belső tere
(forrás: hietzing.at)

PALMENHAUS – CAFE-BRASSERIE-BAR
PÁLMAHÁZ - BÉCSBEN

A Hofburg kertjében 1822-ben egy 128 méter hosszú üvegház épült. Később, 1901-ben Friedrich Ohman kapott megbízást arra, hogy a régi üvegház helyére szecessziós pálmaházat építsen. A pálmaház ma is ott áll a Hofburg kertjében, és nemcsak turistacsalogató látványosság, hanem funkcióval bír. Egyik felében Pillangóház (Schmetterling Haus) működik, a másikban pedig a Palmenhaus nevű étterem.

/forrás: http://www.nlcafe.hu/gasztro/20110211/6_1_kulonleges_becsi_etterem/

Pálmaház a Pillangók Háza felől

/forrás: <http://users.atw.hu/wienerwolffi/gyerekprogramok.htm/>

A Pálmaház bejárata

/forrás: <http://ohhhwienna.blogspot.hu/>

/forrás: <http://wikimapia.org/11836937/Palmenhaus-Burggarten/>[andreidan/](#)

Sanatorium Pukersdorf

Keleti oldal bejárata

Nyugati oldal bejárata

Kert felöli bejárat

Ablakok körüli csempe díszítés.

Épült 1904-1905 között Josef Hoffmann épész tervezésével a sziléziai Gliwicei vasgyár igazgatójának Victor Zuckerkandl megbízásából a bécsi szecesszió stílusában.

Zuckerkandl 1903-ban vásárolta meg a területet Bécs határán hidroterápia és gyógyfürdő létrehozására mivel itt a 19. században gyógyító víz tört fel. Az eredeti Wiener Werkstaette bútorok nagyrészt eltűntek, 1938 – 1945 között szovjet igénybevétel miatt, miután katonai kórházként működött.

Kórházi hotelként hamarosan társadalmi és művészeti találkozóhely lett, a vendégek többek között Arthur Schnitzler, Friedell, Gustav Mahler, Arnold Schönberg, Hugo von Hoffmannsthal és Kolo Moser. A vendégeknek

olvasóterem, játéktér kártyajátékok számára,asztali tenisz, biliárd és zeneterem adtak szórakozást.

1952-ben az evangélikus egyház vásárolta meg idősek otthonának. Ez 1975-ben megszűnt.

1984-től ismét idősek otthona, nyugdíjas otthonként működött, de állami támogatás nélkül egyre rosszabb állapotba került. 1995-ben felújították és 1996-2001 között kulturális fesztiválokat rendeztek benne. A belső felújítások 2003-ban készültek el és ismét idősgondozó lakóhely.

/forrás: http://de.wikipedia.org/wiki/Sanatorium_Purkersdorf/

Bundesgymnasium – Bregenz, Gallusstrasse 4-6.

Az épületet tervezték E. és R. Schleicher. Az építészek Gaessel, Dietrich és Wacker.

Az ünnepélyes alapkőletétel 1912. májusban volt, 1913 tavaszán kezdték a belsőépítészetet és 1913. szeptemberben kezdték meg az iskola működtetését. Az épületre jellemző a sváb-vidéki szecesszió. Az iskola tetején egy időjárás állomás működik.

/forrás: http://de.wikipedia.org/wiki/Bundesgymnasium_Gallusstra%C3%9Fe/

Adolf-Rhomberg-Haus – Dornbirn

Homlokzat

A palota tulajdonosának monogramja a kapu felett

A palota 1798-1799 között épült. Majd a későbbi tulajdonosok 1900-ban kérték fel az ismert szecesszió stílusban tervező Hanns Kornbergert a felújításra és átépítésre. Kornberger leginkább az utca felőli homlokzatra és a kert újjáépítésére koncentrált. 1986. után ismét új tulajdonosok foglalták el és újították fel.

/forrás: <http://de.wikipedia.org/wiki/Adolf-Rhomberg-Haus/>

Régi Városháza – Linz / Urfahr, Rudolfstrasse 18.

1911-1913. között építették, Julius Schulte tervezése szerint.
Jelenleg gyermekotthonként működik.

/forrás: http://de.wikipedia.org/wiki/Altes_Rathaus_%28Urfahr%29/

/képek forrása:

<http://www.geolocation.ws/v/W/File%3ALinz%20Rudolfstrasse%2018%20005.JPG/-/en>

